

SVENSKA KENNELKLUBBEN
SVENSKA VINTHUNDKLUBBEN
BORZOI-RINGEN

Rasspecifik avelsstrategi RAS för **BORZOI**

BORZOI-RINGEN

Innehåll

1.	Inledning	3
2.	Generellt om rasen	3
3.	Rasens historia, bakgrund och utveckling	4
4.	Övergripande avelsmål för rasen	5
5.	Rasens population/avelstruktur.....	5
5.1.	Nulägesbeskrivning	5
5.1.1.	Populationsstorlek, registreringssiffror	5
5.1.2.	Genomsnittlig kullstorlek.....	6
5.1.3.	Inavelstrend	6
5.1.4.	Användning av avelsdjur	7
5.1.5.	Import från andra länder	9
5.2.	Mål.....	9
5.3.	Strategier.....	9
6.	Hälsa.....	9
6.1.	Nulägesbeskrivning	9
6.1.1.	Generell beskrivning av helhetsituationen i rasen.....	10
6.1.2.	Förekomst av hälsoproblem	10
6.1.3.	Livslängd.....	13
6.1.4.	Förekomst av reproduktionsproblem	14
6.2.	Mål.....	14
6.3.	Strategier.....	14
7.	Mentalitet och bruksegenskaper.....	14
7.1.	Nulägesbeskrivning	14
7.1.1.	Jaktprov och bruksprov	15
7.1.2.	Mentaltest och mentalbeskrivningar	15
7.2.	Mentalitet och bruksegenskaper i förhållande till rasstandard.....	19
7.3.	Mål.....	19
7.4.	Strategier.....	20
8.	Exteriör.....	20
8.1.	Nulägesbeskrivning	20
8.1.1.	Exteriörbedömning	20
8.2.	<i>Mål</i>	20
8.3.	Strategier.....	21
9.	Summering	21
9.1.	Plan för fortsatt arbete i klubben	21
9.2.	Förankring.....	21
10.	Källhänvisningar	21

Sammanfattning

De övergripande avelsmålen för rasen är att uppfödarna följer SKKs avelspolicy. Högsta prioritering är att behålla den höga standard som vi ser i dag på borzoi när det gäller hälsa, mentalitet och exteriör.

SKK Avelsdata bör användas av uppfödarna för att kontrollera inavelskoefficienten för planerade kullar. Inavelsgraden i kullen bör inte bli högre än 6,25 procent i enlighet med SKKs rekommendation.

Vid import av hund eller sperma är det bra att beakta importens härstamning i förhållande till avelsmaterialet i Sverige, för att bibehålla en så bred avelsbas som möjligt. Man bör också undvika att upprepa samma kombinationer utan istället försöka tillse att hålla en genetisk variation i sitt avelsarbete. Man bör även använda fler bra hundar i avel från samma kull istället för fler kullar på en och samma individ.

Fortsatt kontroll av hälsoläget i rasen genom insamlandet av data via hälsoenkäter från uppfödare och borzoi-ägare.

Vi fortsätter att avla fram trevliga familjehundar med bibehållen jaktlust. Förekommer mentala avvikelser måste dessa stävjas med hög prioritet.

Behålla ”en borzoi” och motverka bildandet av utställnings- och lure coursingtyp, samt motverka och trendavel, så som på ”säljande färg”.

1. Inledning

Borzoi-Ringen är en officiell rasklubb för borzoi som sedan 1998 är associerad med Svenska Vinthundklubben. Klubben bildades 1971 av ett antal Borzoi-entusiaster i västra Sverige och höll sitt första årsmöte i Jönköping 1972.

Klubben arrangerar årligen specialutställningar, KM i lure coursing, korar Årets Borzoi för utställning, lure-coursing samt ”allround borzoi” (kombination av utställning och lure-coursing resultat) samt ger ut en årsbok.

Klubben bevakar rasens omvärldsläge samt aktuell läges bild inom landet avseende rasens population, hälsa och mentalitet. Informationen delges medlemmarna via klubbens publikationer och hemsida.

2. Generellt om rasen

I Sverige är rasens primära syfte att vara sällskapshund. Vanligaste aktiviteterna är utställning och lure-coursing.

En del borzoiägare engagerar sig och sina borzoier i lydnad och spårträning samt även som terapihund i arbete med barn och äldre. Några har även ägnat sig åt agility, bevakningshundträning, eller använt sina hundar i praktisk jakt, ripjakt etc. Det är dock förbjudet med hetsjakt i Sverige men det utövas med rasen i andra länder.

Borzoien har visat prov på att vara en ”allroundhund” som man kan delta med i de flesta aktiviteter.

Rasen är lugn och behaglig inomhus, för att utomhus vara alert och full av livsglädje.

3. Rasens historia, bakgrund och utveckling

Borzoiens historia i Ryssland sträcker sig långt tillbaka i tiden. Ursprunget tros vara östliga vindhundar av salukityp som korsats med inhemska spetsar och stövare. På så sätt fick man fram en tåligare och skarp hund som skulle klara av att jaga även ett så sofistikerat villebråd som en fullvuxen varg. Det finns beskrivningar redan från 1200-talet om jakt med borzoi.

Borzoien användes i huvudsak som jakthund i sitt ursprungsland Ryssland. Hundarna selekterades och hanterades därefter. Eftersom det var mindre vanligt med borzoi som sällskapshund så lades inte samma vikt vid socialiseringen. När borzoi introduceras som sällskapshund så var den inte lika social som vi är vana att uppleva den idag.

Under 1700-talet och fram till mitten av 1800-talet var jakt med borzoi den stora nationalsporten i Ryssland och adeln kunde hålla enorma kennlar med hundratals hundar. Jakten bedrevs som hetsjakt främst på varg, räv, hare och ibland även på hjort, av den ryska adeln.

Rasens blomstringstid var under slutet av 1800-talet och framåt, innan den ryska revolutionen bröt ut. Under perioden 1887-1913 fälldes det 10 080 byten på Perchino-jakterna. Jaktsättet var att driva ut bytet, med mindre hundar av typen hounds, till öppen terräng. Efter jakthornets givna signal släpptes sedan en eller flera svoror efter bytet. En *svora* bestod av tre borzoier med samma färg. Dessa skulle jaga ikapp bytet och genom samarbete fånga detta samt hålla bytet kvar tills jägaren anlände. Uppgifter talar om att det fanns enstaka borzoier som på egen hand klarade av att fånga och döda en varg. Ibland fångades även vargar levande, dessa togs hem och användes för att jaktträna unghundar med.

I ursprungslandet och även andra länder där hetsjakt är tillåtet jagar man än idag med rasen. I länder som Sverige där hetsjakt inte är tillåtet, kan man dock tävla och träna lure coursing med sin hund.

De ofantliga avstånden och avsaknaden av dagens kommunikationer gjorde att det fanns en uppsjö av ”ryska vindhundar”. Hundar som sinsemellan var obesläktade och dessutom av skilda typer, där den enda gemensamma nämnaren var att de samtliga kallades för borzoi, det vill säga ”vindhund”. En del av dessa typer sammanfördes i den prerevolutionära ryska kennel som haft störst inflytande på den västerländska borzoi-aveln, kennel Perchino.

Under senare delen av 1800-talet hade man dessutom korsat in andra vindhundsraser bland annat greyhound och den ”sydliga vindhunden”. Det var alltså ett mycket heterogent material som sedan kom att importeras till västvärlden. Även på senare tid kan man förmoda att det förekommit rasinkorsning i borzoi. I Sovjetryssland återskapades den moderna ryska borzoi ur en mycket liten spillra av borzoi som lyckades överleva revolutionen och de två världskrigen. En enda borzoitik kom att bli stamtik i den Sovjetstatliga uppfödningen av rasen i de två kennlarna Engels och Saratov. Där man korsade in hundar av de mest skilda ursprung, även om man också använde tillskott från västvärlden.

Efter andra världskriget hade nästan all borzoi-avel avstannat i Norden. Det är endast i Sverige som det fanns en nordisk blodslinje kvar. Även i övriga Europa, fränsett England, var det endast ett fåtal kvar av de kennlar som var verksamma under 1920/30-talet. Under lång tid var det enbart från England som man importerade nytt avelsmaterial till Sverige.

I Sverige förekom endast sporadisk verksamhet fram till slutet av 1940-talet. Antalet födda borzoier i landet var mycket litet och sällan mer än en kull per år. Först under senare delen av 1940-talet uppträder den första svenska uppfödaren, som har en kontinuerlig uppfödning.

Under 50- och 60-talet har man ett fåtal uppfödare på rasen i Norden som dominerar och skriver in sig i svensk borzoi-historik. Från dessa uppfödare kan man hitta några hundar som utmärkte sig på sin tid långt tillbaks i dagens genpool.

Under 70- och 80-talet börjar man se många fler uppfödare på rasen och de flesta av dem är djup engagerade människor som föder upp över flera decennier. De lägger grunden för de äldsta kennlarna som är aktiva idag.

I dagsläget finns det en bred avelsbas inom rasen i landet då utbytet av avelshundar internationellt är stort. Det finns aktiva uppfödare med mångårig och gedigen erfarenhet av rasen. Somliga av dem påbörjade sin uppfödargärning redan i slutet av 80-talet och i början av 90-talet.

4. Övergripande avelsmål för rasen

De övergripande avelsmålen för rasen är att uppfödarna följer SKKs avelspolicy. Högsta prioritering är att behålla den höga standard som vi ser i dag på borzoi när det gäller hälsa, mentalitet och exteriör.

Som uppfödare har man ett ansvar att förvalta rasen på ett långsiktigt hållbart sätt.

5. Rasens population/avelstruktur

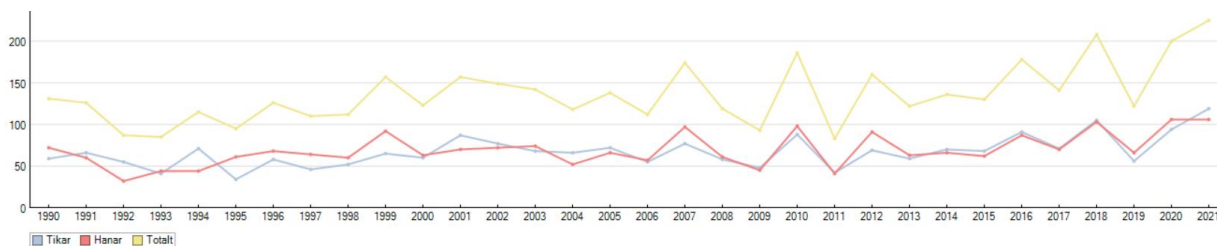
5.1. Nulägesbeskrivning

I och med SKKs databas, SKK Avelsdata, och andra avelsdatabaser i världen så har man god kontroll på rasens population. Alla de nordiska kennelklubbarna har databaser liknande SKKs.

Det finns även en *open source* databas för borzoi och andra raser, ”The Breed Archive”. Avseende härstamning så är den tillförlitlig men i övrigt bör man beakta att vem som helst kan lägga in, ändra och ta bort information i databasen. Fördelen med denna databas är att man kan ta fram inavelskoefficient för upp till 10 generationer samt se hur många gånger en viss hund förekommer i en stamtavla och i vilken generation.

5.1.1. Populationsstorlek, registreringssiffror

Borzoi är en internationell ras med stort utbyte mellan olika länder. Det registreras ca 147 borzoier per år i Sverige om man räknar på ett snitt över de senaste 10 åren (2010-2019). I snitt har det importerats 16 borzoier per år, samma period vilket utgör i snitt 11 % av den registrerade populationen.

Importer kan visas fr.o.m. 2004

1993 föddes endast 85 valpar med fördelning om 17 kullar medans i 2018 föddes det 208 valpar fördelade på 24 kullar. Flest antal kullar föddes 2021 om 32 kullar med totalt 225 registrerade hundar varav 21 importier.

Antal reg/år	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tikar (varav importer)	72 (9)	55 (3)	77	58 (1)	48 (4)	88 (4)	42 (6)	69 (7)	59 (6)	70 (5)
Hanar (varav importer)	66 (3)	57 (5)	97 (9)	61 (5)	45 (6)	98 (4)	41 (7)	91 (10)	63 (12)	66 (5)
Totalt	138 (12)	112 (8)	174 (9)	119 (6)	93 (10)	186 (8)	83 (13)	160 (17)	122 (18)	136 (10)

Registreringsår: -

Antal reg/år	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tikar (varav importer)	68 (15)	91 (5)	71 (7)	105 (11)	56 (12)	94 (6)	119 (14)
Hanar (varav importer)	62 (9)	87 (6)	70 (8)	103 (7)	66 (11)	106 (7)	106 (7)
Totalt	130 (24)	178 (11)	141 (15)	208 (18)	122 (23)	200 (13)	225 (21)

Registrerade borzoier de senaste 30 åren (inkl. importier)

1990-2020: 3995 individer, snitt 131 per år

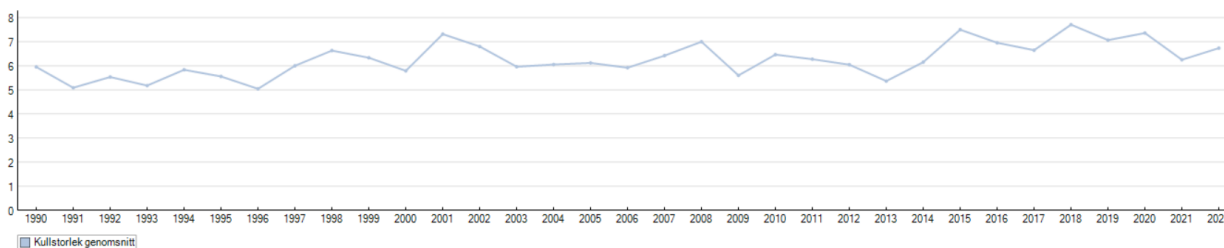
1990-1999: 1144 individer, snitt 114 per år

2000-2009: 1325 individer, snitt 133 per år

2010-2019: 1466 individer, snitt 147 per år

5.1.2. Genomsnittlig kullstorlek

Man kan se att genomsnittlig kullstorlek för rasen är konstant över de senaste 30 åren för rasen. I snitt så ligger kullarna på ca 6,3 valpar och det har fötts 611 kullar, vilket ger ett genomsnitt på ca 20 kullar om året.. Variationen i kullstorlek är dock stor, vilket inte går att utläsa i statistiken. Inom rasen så ser man kullar allt ifrån en valp upp till 12 i antalet. Det har även förekommit kullar på 14 valpar men det är ovanligt.

5.1.3. Inavelstrend

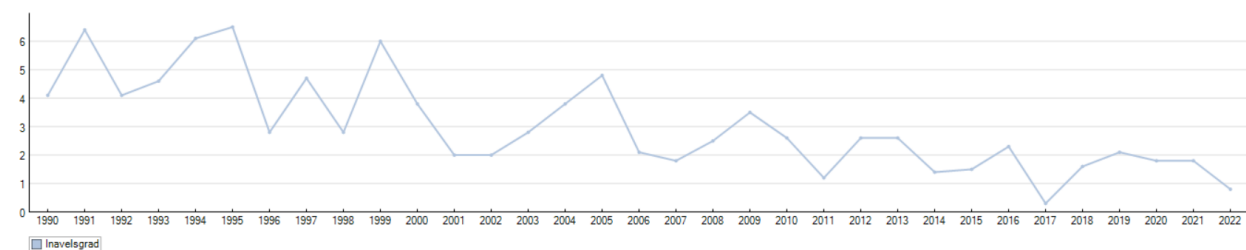
I detta avsnitt används begreppet inavelsgrad samt inavelskoefficient, vilka avser samma sak.

Inavelsgraden som anges i SKK Avelsdata är den ökning av inaveln som blir på fem generationer där första generationen antas vara noll. Det innebär att graden av inavel, dvs där en individs genpar är identiska genom arv, egentligen kan vara högre.

Exempel: En individs inavelgrad på fem generationer kan vara 6,64 % men inavelsgraden på tio generationer kan istället vara 9,93%. Ser man på endast tre generationer så har samma hund en inavelsgrad på 0%.

Det sattes upp som mål i 2005 att under de första 5 åren minska inavelskoefficienten i rasen från 3.4 procent till 2.5 procent, vilket fullföljdes.

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
4,8 %	2,1 %	1,8 %	2,5 %	3,5 %	2,6 %	1,2 %	2,6 %	2,6 %	1,4 %	1,5 %	2,3 %	0,3 %	1,6 %	2,1 %	1,8 %	1,8 %	

Om man överblickar en längre period så kan man dock se en trend där inavelkoefficienten skjuter över målet vissa år, för att andra år istället ligga långt under.

5.1.4. Användning av avelsdjur

Om man tittar på statistiken på användning av avelsdjur så kan man räkna ut att en tik som sätts i avel har i snitt 1.4 kullar och en hane 1.7 kullar.

Hundar använda i avel mellan: 1990 - 2022 Typ: Visa

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totalt
Kullar	20	23	15	17	18	18	24	15	19	24	19	19	20	25	19	17	25	19	17	15	28	11	22	22	20	16	23	17	24	15	25	32	15	658
Tikar	20	22	15	17	18	18	24	15	19	24	18	19	19	25	19	17	24	18	17	15	28	11	22	22	20	16	23	16	24	15	25	31	15	461
Hanar	17	20	14	15	15	18	20	13	17	21	18	16	15	20	16	16	22	17	16	14	26	10	22	19	20	16	21	14	20	13	20	26	13	397

Antal olika tikar resp. hanar använda i avel ett visst år. (År = födelsedatum för kull) D.v.s. Hur många tikar resp. hanar användes i avel till kullar födda år xxxx.

Gällande överanvändning av enskilt avelsdjur avseende populationsnivå så kan man konstatera att det inte är ett problem för borzoi. Hanar kan även ha använts i kullar utomlands som inte omfattas av SKKs statistik. Det förekommer även avelsutbyte där importerade hundar har svenska linjer.

Snittet för antalet kullar per tik som gått i avel är lågt. Om man ser på de 10 mest producerande tikarna så kan man konstatera att produktionen inte är alarmerande hög. Vare sig om man tittar på antalet kullar eller antal valpar på de mest producerande tikarna så förekommer inget överutnyttjande.

Rasspecifik avelsstrategi RAS för BORZOI
Reviderad 2005, 2010, 2011, 2016, 2022

Tikar- sorterat på flest antal kullar:

Regnr	Namn	OBS!	1990-2022	1990-2022	1990-2022	1990-2022	1990-2022	Totalt
			% Antal kullar	% Antal valpar	Antal kullar	Antal valpar	Kull-snitt	
S19727/96	Alusjta		0,6	0,7	4	27	6,8	4
S22916/91	Yablonaja Valentina		0,6	0,4	4	17	4,3	4
S34488/98	Leicro's Russian Ztepponova		0,6	0,5	4	20	5,0	4
S50180/94	Jelistaz Grace Of Zimistrajja		0,6	0,6	4	26	6,5	4
S32781/2009	Anniehoods Angels Gloria		0,6	0,6	4	25	6,3	4
SE43043/2015	Bohemieapleamanniehood		0,6	0,8	4	33	8,3	4
N27014/87	Al-Wintar's Zigra		0,5	0,6	3	23	7,7	3
S14896/94	Borscana Rocket Queen		0,5	0,5	3	19	6,3	3
S24936/99	Double Diamond's Ana'Althéa		0,5	0,2	3	8	2,7	3
S37470/99	Jelistaz Kiara		0,5	0,4	3	16	5,3	3

Att notera att endast sex tikar fött fyra kullar, toppnotering inom rasen, sedan 1990. Snittet på kullstorlekarna för dessa kullar varierar mellan 4,3 till 8,3.

Tikar-sorterat på flest antal valpar:

Regnr	Namn	OBS!	1990-2022	1990-2022	1990-2022	1990-2022	1990-2022
			% Antal kullar	% Antal valpar	Antal kullar	Antal valpar	Kull-snitt
SE43043/2015	Bohemieapleamanniehood		0,6	0,8	4	33	8,3
S19727/96	Alusjta		0,6	0,7	4	27	6,8
S50180/94	Jelistaz Grace Of Zimistrajja		0,6	0,6	4	26	6,5
S10316/2005	Leicro's Russian Zuntrip		0,5	0,6	3	26	8,7
S32781/2009	Anniehoods Angels Gloria		0,6	0,6	4	25	6,3
S24086/2002	Lynx Dark Lady		0,5	0,6	3	24	8,0
S51878/2003	Hinschka's Unique At Lynx		0,5	0,6	3	24	8,0
S40974/2006	Kozlowski's Irwa		0,3	0,6	2	24	12,0
SE55877/2011	Anniehoods Incredible Glory		0,5	0,6	3	24	8,0
N27014/87	Al-Wintar's Zigra		0,5	0,6	3	23	7,7

Notera att endast en tik har producerat mer än 30 valpar sedan 1990.

Tittar man på hanhundar så är snittet högre men fortfarande lågt. De hanar som producerat flest valpar har många fler avkommor än mest producerande tikarna. Detta får ses som en naturlig trend, då en hane har den fysiska möjligheten att producera mer än en tik.

Sorterat på flest antal kullar:

Antal kullar: 658   Totalt valpar: 4 120   Kullsnitt: 6,3

Regnr	Namn	OBS!	Hundens andel av rasen			
			1990-2022	1990-2022	1990-2022	1990-2022
			% Antal kullar	% Antal valpar	Antal kullar	Antal valpar
S19311/92	Leicro's Russian Ztorm Eagle		1,1	1,1	7	46
S18828/91	Timirinja's Birkovitch		1,1	0,7	7	28
SE29658/2015	Tarasov's Knight Rider		0,9	1,1	6	45
SE10728/2012	Lynx Seri Savitskij		0,9	1,1	6	44
SE21035/2014	Lynx Ray Of Shine		0,9	1,1	6	44
SE49896/2015	Bacio Di Vero Amore		0,9	1,0	6	42
S13297/94	Yermoloff's Chodlik		0,9	0,9	6	39
S53986/99	Leicro's Russian Zwartkopf		0,8	1,0	5	41
SE30201/2013	Tarasov's Jaramas		0,8	1,0	5	41
SE51270/2016	Borscana Fighting Falcon		0,8	0,9	5	37

Sorterat på flest antal valpar:

Regnr	Namn	OBS!	1990-2022	1990-2022	1990-2022	1990-2022
			% Antal kullar	% Antal valpar	Antal kullar	Antal valpar
S19311/92	Leicro's Russian Ztorm Eagle		1,1	1,1	7	46
SE29658/2015	Tarasov's Knight Rider		0,9	1,1	6	45
SE10728/2012	Lynx Seri Savitskij		0,9	1,1	6	44
SE21035/2014	Lynx Ray Of Shine		0,9	1,1	6	44
SE49896/2015	Bacio Di Vero Amore		0,9	1,0	6	42
S53986/99	Leicro's Russian Zwartkopf		0,8	1,0	5	41
SE30201/2013	Tarasov's Jaramas		0,8	1,0	5	41
S13297/94	Yermoloff's Chodlik		0,9	0,9	6	39
SE51270/2016	Borscana Fighting Falcon		0,8	0,9	5	37
S34128/96	Ardagan's Yondalar		0,8	0,8	5	34

Som nämnts tidigare framgår de inte i statistiken för avelsdjur de kullar de producerar utomlands. Det är inte ovanligt idag att en avelshane används utomlands och att en del hanar producerar många kullar utanför Sverige. Detta är av ringa betydelse då avelsbredden för rasen är inte ett problem i världen.

5.1.5. Import från andra länder

Importer är nödvändiga för att bibehålla en bred avelsbas. Mellan år 1993-2002 importerades 55 hundar och då var inte norskregistrerade hundar medräknade. Norska hundar är numer inkluderade i statistiken.

Det importerades 64 hundar mellan 2003-2009, vilket visade på en ökning. Mellan åren 2010-2014 importerades 66 hundar och antalet importer under 2015-2020 var 104 borzoier. Siffrorna påvisar att trenden av ökat antal importer fortsätter.

De flesta importerade hundar används dock inte i avel. På senare tid så är det väldigt många sällskapshundar som importerats. Troligen omregistreras inte alla sällskapshundar, så antalet importer kan vara fler än vad statistiken påvisar.

Anledningen till att det importerats sällskapshundar är troligen att det är lätt, många gånger billigt och ses som mer "exotiskt".

5.2. Mål

Eftersom vi inte har problem med inavelsgrad, överanvändning av avelshundar eller kull-snitt så är både det kortsiktiga och långsiktiga målet att behålla samma nivå på alla dessa punkter.

5.3. Strategier

SKK Avelsdata bör användas av uppfödarna för att kontrollera inavelskoefficienten för planerade kullar. Inavelsgraden i kullen bör inte bli högre än 6,25 procent i enlighet med SKKs rekommendation.

Vid import av hund eller sperma är det bra att beakta importens härstamning i förhållande till det befintliga avelsmaterialet i Sverige, för att bibehålla en så bred avelsbas som möjligt.

Man bör också undvika att upprepa samma kombinationer utan istället försöka tillse att hålla en genetisk variation i sitt avelsarbete. Man bör använda fler bra hundar i avel från samma kull istället för fler kullar på en och samma individ.

Ingen hund bör lämna mer än 25% av det genomsnittliga antalet valpar som registreras per år i rasen de senaste åren. Man bör i detta också hänsyn hur mycket en hane har använts i avel i andra länder. En tik får aldrig producera fler än fem kullar oavsett antal valpar.

6. Hälsa

6.1. Nulägesbeskrivning

Dagsläget för rasen avseende hälsa är normal-läge. Det har inte uppstått några hälsoproblem inom rasen som behövt uppmärksammas eller hanteras.

6.1.1. *Generell beskrivning av helhetssituationen i rasen*

Historiskt sett är borzoien en sund ras utan några specifika rasbundna sjukdomar, vilket tidigare statistik från Agria visar samt över tid genomförda hälsoenkäter.

Uppfödare inom rasen har ställt upp och testat sina hundar när misstanke om förekomst av ärftliga sjukdomar funnits i rasen. Till exempel när PRA upptäcktes i USA på slutet av 1970-talet ögonlystes många hundar men ingen PRA kunde konstateras. Även när ett fåtal fall av wobblersyndrom dök upp röntgades så gott som alla hundar som skulle gå i avel. Det bildades en kommitté och veterinärexpertis kopplades in. Endast ett fåtal misstänkta fall uppdagades och det förelåg ingen anledning att fortsätta röntga hundar. År 1997-1998 misstänktes blödarsjuka på en hund vid obduktion. Flera hundar ur olika linjer testades, men ingen blödarsjuka kunde påvisas hos de testade hundarna.

Under åren 1996-2020 har det skickats ut flera omgångar av hälsoenkäter, och det har också hämtats in statistik från Agria. Vad man kan se utifrån detta material är att borzoien är en frisk ras utan stora sjukdomsproblem. Vissa sjukdomar/diagnoser uppvisar en högre frekvens hos borzoi än hos andra raser, dock ej i sådan omfattning att det finns anledning att agera med hälsoprogram eller avelsrestriktioner.

Vid en översyn av Agrias statistik 2021 visade det sig att underlaget är relativt gammalt, senaste uppdateringen var för åren 2011-2016. Det är även ett förhållandevis lågt antal försäkrade individer, vilket naturligtvis gör resultatet svårt att värdera. Från underlaget kan man utläsa att trauman/skador, mag-/tarmsjukdomar, besvär från övre/nedre luftvägar och rörelseapparaten samt sjukdomar i könsorgan är vanligare hos borzoi jämfört med gruppen "Alla andra hundar" försäkrade i Agria. Jämför man sedan borzoiens hälsostatus gentemot flera andra stora vinthundraser så har vi färre sjukdomsfall (generella) och inte heller något enskilt sjukdomstillstånd som sticker ut.

I och med den utökning av antal försäkringsbolag som tillkommit över åren så är inte Agrias statistik den källa till information som den var tidigare. Rasklubbens egna hälsoenkäter ger bättre och mer detaljerad insyn.

Borzoi hade observandum enligt SRD avseende felplacerade hörntänder samt avseende djupt liggande ögon med små öppningar. Dessa observandum avskrevs från rasen 2019. Listningen avseende ögon var felaktig i grunden och utan belägg. SKK hade valt att ta med detta då det stod som diskvalificerande fel i rasstandard, men det är inget vanligt fel i rasen. Påpekandet om trånga hörntänder hanterades av uppfödare och vi ser nu generellt bredare underkäkar med välplacerade hörntänder på de individer som ställs ut och används i avel.

6.1.2. *Förekomst av hälsoproblem*

Redovisning av de svar som inkommit på klubbens olika hälsoenkäter som skickats ut genom åren. Dessa svar redovisas i den ordning förfrågan har gått ut.

6.1.2.1 *Kullenkät hundar födda 2002*

Avelsrådet skickade ut kullenkäter till uppfödarna under 2002 som omfattade 3 årskullar. Totalt fick man in svar om 47 kullar, vilken var 100 % svarsgrad.

6.1.2.4 Hälsoenkät 2021

Borzoi-Ringens senaste hälsoenkät genomfördes 2021 och den riktades mot hundar i Sverige (svenskuppfödda och import) födda 2005 och senare. Tillskillnad från tidigare enkäter som skickats till uppfödare av aktuella kullar så var målgruppen "borzoi-ägare" denna gång. Detta exkluderade inte uppfödare att svara men, de förväntades svara endast för de hundar de själva äger. Det kom sammanlagt 263 svar fördelat på 200 levande hundar samt 63 avlidna hundar. Medelåldern på de avlidna hundarna var 7,7 år medan medelåldern på de levande hundarna var 4 år.

Drygt hälften 132 har svarat att deras hundar är eller har varit helt utan åkommor påvisar att vi har en relativt frisk ras.

Det största problemområdet inom rasen ser i denna enkät ut att vara mage och tarmbesvär (13%) vilket förekommer inom alla åldrar. Tyvärr så har inte diagnoser angetts i den utsträckning man skulle kunnat önska för att eventuellt dra några slutsatser. Vare sig om det rör sig om långvariga besvär eller om det i huvudsak rör sig om incidenter.

Avseende de problem som uppgavs avseende hud (8%) saknas också diagnoser. Borzoi som ras har inga hudveck eller annat som kan ge upphov till problem i sig.

Borzoi är snabbväxande ras, vilket kan bidra till besvär från rörelseapparaten. Det kan röra sig om tillväxtrubbningar men även traumatiska skador. Rasen kommer upp i höga hastigheter redan som väldigt unga.

De allra flesta som drabbas av cancer (8%) är äldre hundar. Juvertumörer toppar listan för våra tikar liksom det gör för övriga raser, utfallet i denna enkät är emellertid lägre än genomsnittet för samtliga raser. Osteosarkom som främst drabbad storvuxna raser, är enligt resultatet i enkäten, även hos borzoi en relativt vanlig cancerform utöver juvertumörer.

DM (degenerative myelopati) är något som diskuteras mycket, många utländska uppfödare fördömer alla uppfödare som inte testar för sjukdomen. SKK avråder uppfödare att testa då detta test är ett s.k. risktest. Så detta blir ett dilemma för uppfödarna i Sverige. Direktivet från SKK; AA 18 2021, anger kennel klubbens riktlinjer avseende DM.

Genomförd enkät påvisar att det inte är något större problem i rasen och endast 2 har avlivats pga. misstänkt DM. bekräftad DM kräver obduktion, då många andra diagnoser har samma symptom.

Flera hundar har enligt enkäten avlidit plötsligt och utan uppenbar orsak (4%). Bara ett fåtal har blivit obducerade och i fler av fallen har man inte hittat anledningen till dödsfallet men man har därav kunnat utesluta vissa diagnoser.

Resultatet av denna enkät tyder på att det inte finnas något större problem med ärftliga sjukdomar inom rasen, vilket får tolkas som ett gott betyg till uppfödarna.

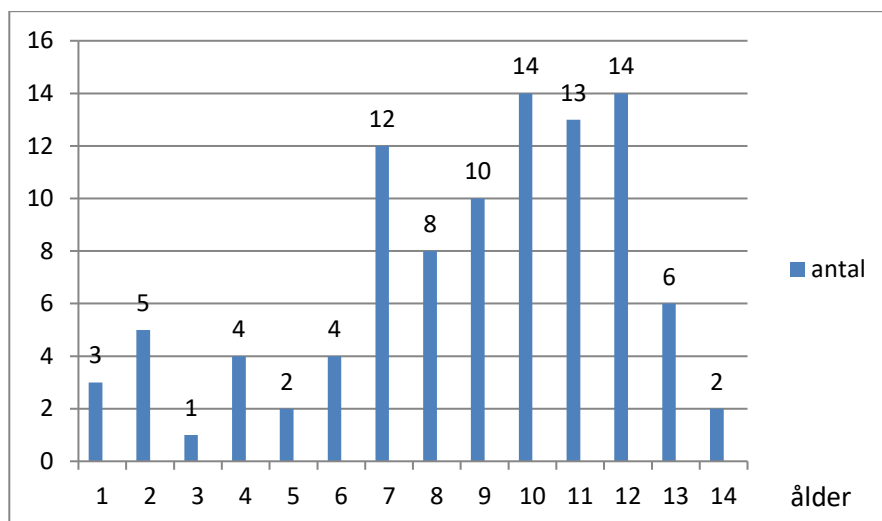
6.1.3. Livslängd

Vid en enkätförfrågan till borzoiägare avseende deras hundars livslängd och dödsorsak, så fick vi in 98 svar i tidsintervallet juli-oktober 2015.

Resultatet från enkäten kan summeras enligt följande:

- Utav dessa så var 89,8 % av hundarna från svenska uppfödare och 10,2 % importier.
- Medelåldern på rasen, utifrån dessa individer, är 8,8 år.
- För hanar som representerade 42,9 % av underlaget så var medelåldern 7,4 år.
- Tikar vilka som representeras av 57,1 % av underlaget uppnår en något högre medelålder på 9,8 år.

Enkäten innehöll fler detaljer som vi kunde sammanställa gällande spridning ålder och dödsorsaker:

Ovan graf visar spridningen på ålder och man kan se att 60,21 % av hundarna har nått en ålder på 9 år eller äldre, vilket är över genomsnittet.

Tittar man på uppgifterna om på hundarnas dödsorsak så redovisar ägarna enligt följande uppdelning.

Utav de som har svarat "sjukdom" så har 16 % inte uppgivit en diagnos. Dödsorsakerna varierar; anemi, hjärnblödning, osteochondros, njursvikt etc., utan någon trend. Vad man ser tydligt, är att cancer är den största dödsorsaken och uppges som diagnos för 18 % av hundarna. Bara en utav hundarna som drabbats av cancer är under 7 år.

På borzoi och vinthundar generellt så är magomvridning något man är orolig för. I denna grupp så är det bara 3 % som har avlidit pga. av sjukdomen. Det är troligt att flera drabbas och att behandlingen är framgångsrik och hundarna överlever.

Livmodersinflammation har varit terminerande för 7 % av gruppen som helhet och tittar man bara till tikar, som faller sig mer naturligt, så är livmodersinflammation orsak till 12,5 % av

dödsfallen. Den yngsta i gruppen som har avlidit pga. livmodersinflammation är 9 år men de flesta är mellan 12 och 13 år gamla. Yngre tikar som drabbas behandlas troligtvis framgångsrikt och man väljer att behandla om de drabbas i yngre ålder.

Där man har valt att avliva på grund av andra orsaker så är det i huvudsak äldre hundar som drabbats av ålderssymptom av olika slag och några pga. dåligt temperament.

6.1.4. Förekomst av reproduktionsproblem

Utifrån ovan statistik gällande parningar och valpning så anser vi inte att det finns någon förekomst av reproduktionsproblem som är menlig för rasen.

De hundar som ingick i hälsoenkäten för 2021 var 112 hanar varav 10 kastrerade och 6 kryptorchider samt 151 tikar varav 9 kastrerade. Detta innebär att 10 % av dessa är otillgängliga för avel.

6.2. Mål

Det långsiktiga målet är att bevara den goda hälsan i rasen. Hälsan är fortsatt god inom rasen och det finns ingen trend som påvisar att hälsostatusen har förändrats de senaste fem åren.

Ett långsiktigt mål är att man bibehåller och upprätthåller en öppenhet i sitt avelsarbete mellan uppfödare.

6.3. Strategier

Fortsatt kontroll av hälsoläget i rasen genom insamlandet av data via hälsoenkäter från uppfödare och borzoi-ägare.

Följa upp hälsoenkäten utförd 2021 för att fastställa vilka diagnoser som de hundar med mag/tarm- och hudbesvär lider av. Uppföljning avseende anledning till kastreringar är viktigt då det påverkar avelsbredden i rasen om antalet blir för stort. Samhällstrenden är att kastrera friska hundar vilken bör motverkas.

Borzoi-Ringen planerar att upprätta en hälsofond där de hundägare vars hundar dör ”plötsligt” som väljer att obducera och skicka protokoll till avelsrådet kan ansöka om bidrag.

7. Mentalitet och bruksegenskaper

Borzoien är en trevlig och hängiven familjehund som bevarat sitt fina flockbeteende när den lever i kennelmiljö. Den upplevs som intelligent, klok och självständig.

Rasens jaktlust finns kvar, vilket inte upplevs som besvärligt av de flesta ägare. Jaktlusten är en förutsättning för rasens bruksprov, lure coursing.

7.1. Nulägesbeskrivning

Svenska borzoiägare tävlar lure coursing både nationellt och internationellt. Mentaltester och beskrivningar är inget som attraherar ägare av rasen, vilket säkerligen beror på rasens lättsamma sätt att vara och att borzoiägare inte har det intresset.

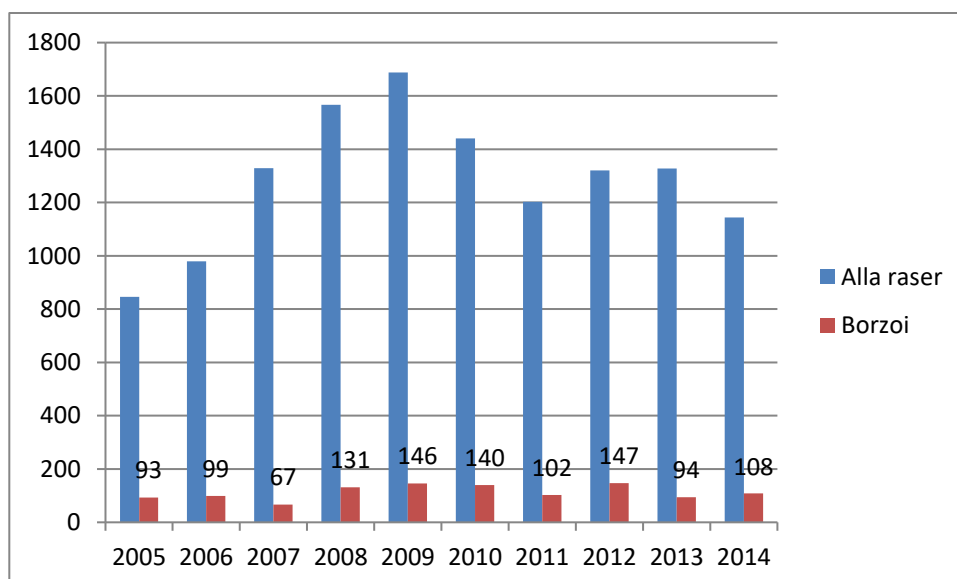
7.1.1. Jaktprov och bruksprov

Det bruksprov vi har för rasen är lure coursing. Det första officiella lure coursing-provet i Sverige genomfördes 1999. Antalet hundar som var licensierade för att tävla på officiella lure coursing-prov var då 152 stycken, varav 15 borzoier. Det var 29 starter för rasen på officiella prov det året. Antalet ökade med cirka fem gånger till och med toppnotering 2012 med 147 starter och har därefter legat runt 100 starter per år och i medeltal 112,7 sedan 1999.

Det hölls 8 officiella prov 2019 med 90 starter.

Under 2020 var det endast 30 starter vid 5 officiella prov. Det berodde naturligtvis på den rådande pandemin.

Året därpå var fortfarande ett pandemi år men antalet officiella prov ökade till 6 och det var 50 starter i rasen.

Antal startande hundar på officiella LC-prov

7.1.2. Mentaltest och mentalbeskrivningar

BPH har endast utförts på 13 borzoier enligt hunddata (2008-2021). Vilket inte är ett underlag som man kan presentera rasens egenskaper utifrån. När en special-/rasklubb når 200 BPH-beskrivna hundar inom samma ras kan SKK sammanställa ett diskussionsunderlag gällande rasens mentalitet. När klubben har 500 beskrivna hundar inom samma ras kan SKK att beställa en arvbarhetsanalys för rasen av Sveriges lantbruksuniversitet.

Borzoi-Ringen har varit i kontakt med SKK som bedömer att det är orimligt att förvänta sig att Borzoi-Ringen kan uppnå detta antal testade hundar inom rasen. SKK anser istället att klubben skall arbeta med mentalitetsfrågor på andra sätt, för att ha kontroll och hålla frågan vid liv.

7.1.2.1 Enkät 2010-2011

Mellan 2010 och 2011 fanns en mentalenkät tillgänglig för borzoiägare avseende klubbens undersökning om rasens mentala hälsa. Man fick under denna period in enkätsvar på 76 individer. Resultatet av enkäten visade att den mentala statusen på deltagande hundar var bra med endast ett fåtal individer som uppvisar negativa beteenden.

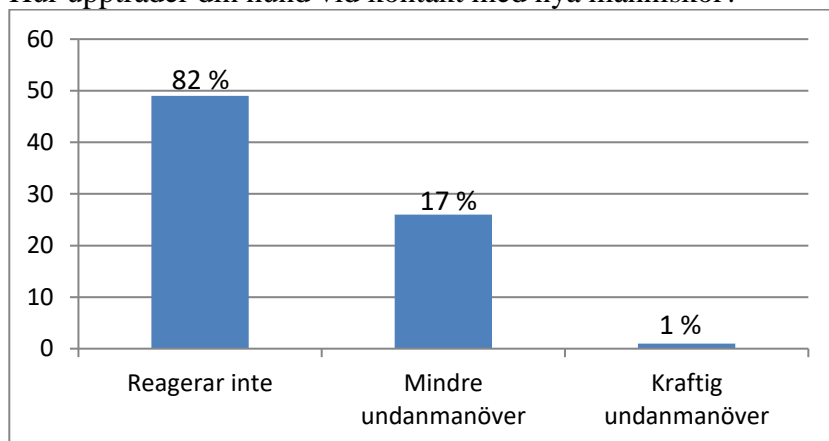
Utav de 76 hundarna som beskrivits i enkäten så var det 23 % som uppgavs reagera negativt på barn och personer med annorlunda kroppsspråk. 29 % av hundarna ansågs ha problem i möten med främmande hundar.

I gruppen hundar så bodde 54 (71 %) av dem på landet och 22 (29 %) i stadsmiljö. Vilket troligtvis kan ha viss betydelse för resultaten gällande möte med främmande människor och hundar med tanke på socialisering.

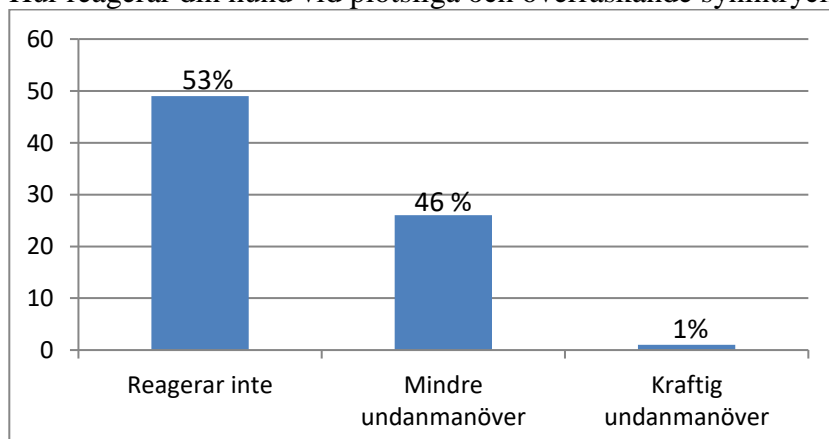
De flesta upplever att hunden inte har några problem i nya/främmande miljöer. De problem som ett fåtal upplever är att hundar kan reagera stressat vid bullriga miljöer och dra i kopplet. De flesta upplever att borzoien är positiv, nyfiken och finner sig snabbt tillrätta i en ny/främmande miljö

Några exempel från enkäten:

Hur uppträder din hund vid kontakt med nya människor?

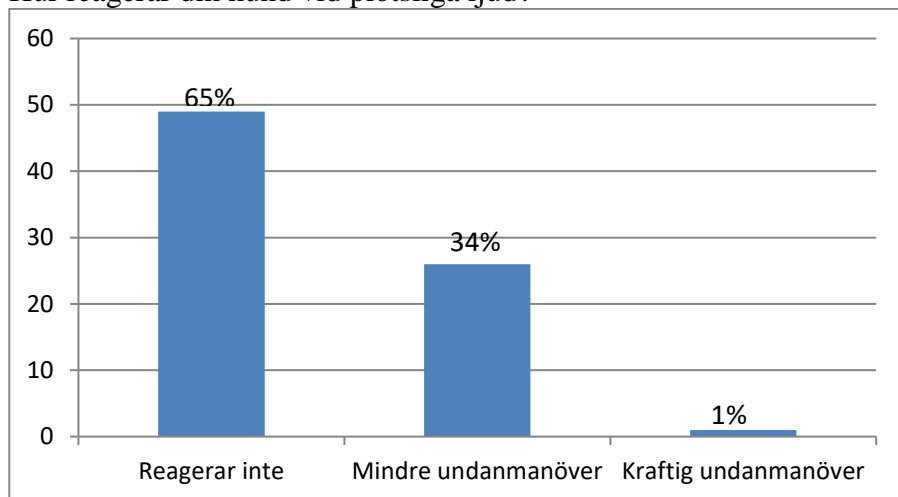

Hur reagerar din hund vid plötsliga och överraskande synintryck?

Hur reagerar din hund vid plötsliga ljud?

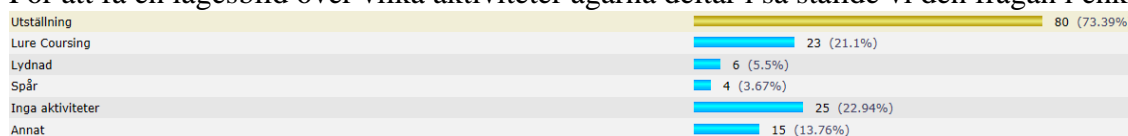
7.1.2.2 Enkät 2015

Under 2015 fanns webbenkäten ”Mentalitetsenkät för borzoi”. Nedan redovisas resultaten från de 109 hundar som har registrerats i databasen mellan juli-oktober samma år.

Ett kriterium för att hunden skall kunna utvärderas är att den har fyllt minst två år, men det finns ingen övre gräns. Hanar representerade 38.53 % av de deltagande hundarna och 61.47 % var tikar.

Så många som 72.73 % av hundarna bor i hem där det finns fler än 3 hundar och endast 6.36 % lever som ensamma hundar i hushållet.

För att få en lägesbild över vilka aktiviteter ägarna deltar i så ställde vi den frågan i enkäten:

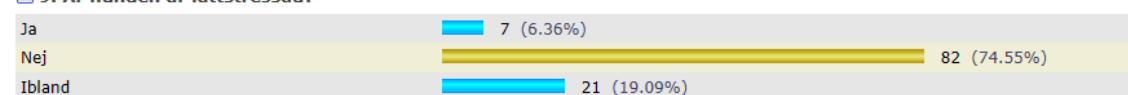

Utställning var helt klart den dominerande aktiviteten och det kan till mångt och mycket tyda på att det i huvudsak är uppfödare som besvarat enkäten. Det finns de som ställer ut sina hundar som inte är uppfödare men troligtvis ligger den siffran en bra bit under 50 %.

De 13.76 % som uppger sig utöva andra aktiviteter med sin hund utövar rallylydnad, viltspår, kapplöpning, agility och besökshund. Kapplöpning utövas utav så pass många som 8.26 % utav enkätens deltagande hundar.

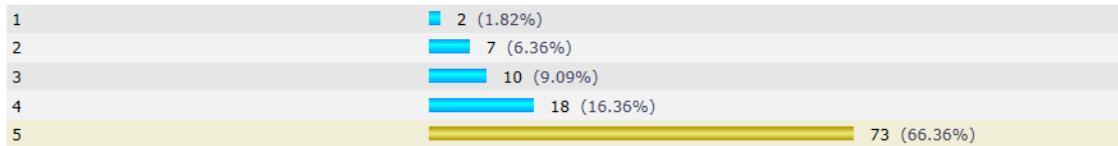
De nästan 23 % av hundar inte utövar någon aktivitet kan tänkas i huvudsak vara den äldre generationen hundar. Sammanfattningsvis så kan man konstatera att de flesta borzoi-ägare engagerar sig med sin hund i någon form utav aktivitet.

9. Är hunden lättstressad?

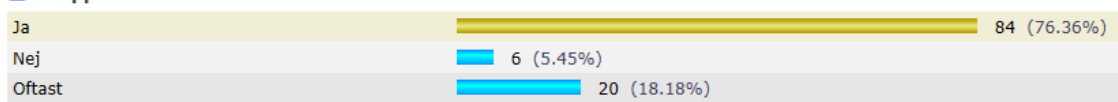
Fråga 19: skala 1-5, 1 stämmer inte alls, 3 stämmer delvis och 5 stämmer helt.

19. Hunden interagerar bra med främmande hundar

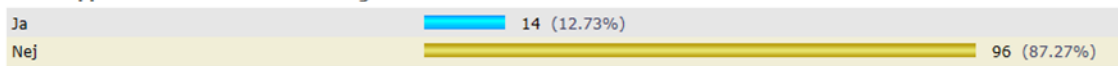

Utifrån ovan frågor med svar, så kan man konstatera att de flesta av hundarna upplevs som stabila och trygga individer utav sina ägare. Antalet som upplevs vara otrygga och instabila är inte högt. För vissa utav dem kan det finnas bakomliggande upplevelser som ligger till grund för deras beteende.

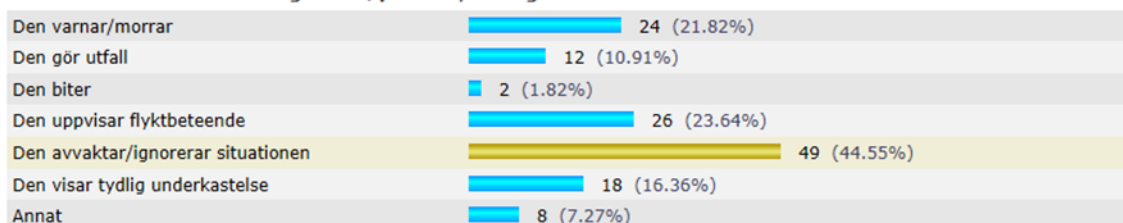
6. Upplever du din hund som mentalt stabil

11. Upplever du din hund som vaktig?

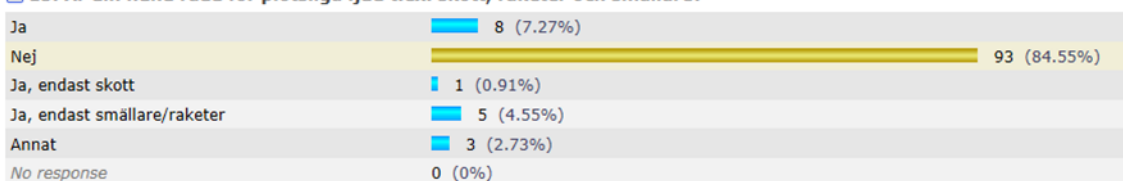

10. Om hunden känner sig hotad/pressad, hur agerar den då?

Resultaten utifrån fråga 10 och 11 kan tolkas som rasen inte är särskilt utåtagerande i hotfulla situationer eller territoriell.

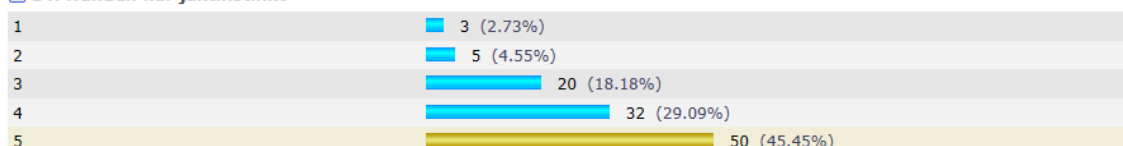
13. Är din hund rädd för plötsliga ljud t.ex. skott, raketer och smällare?

I huvudsak är borzoier förskonade från rädsla för plötsliga ljud.

Fråga 14 besvarades enligt skala 1-5, 1 stämmer inte alls, 3 stämmer delvis och 5 stämmer helt.

14. Hunden har jaktinstinkt

De flesta borzoier anses ha god jaktinstinkt, ca 75 % om adderar gradering 4 och 5. I ett samhälle där hunden inte används för jakt, så är det ett mycket gott resultat i avseende att bevara jaktegenskaper.

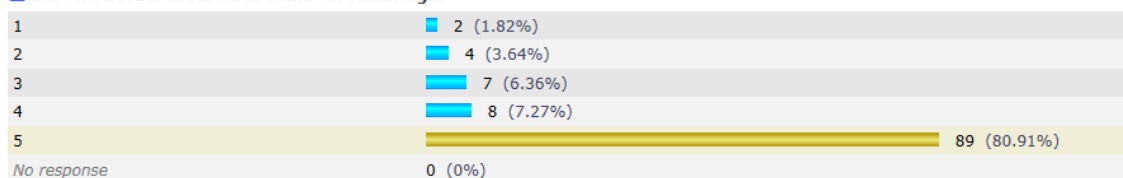
Ytterligare svar på frågor med gradering 4+5 (stämmer i huvudsak/stämmer helt)

- Hunden klarar av nya miljöer/situationer på ett bra sätt- 91 %
- Hunden är öppen och utåtriktad mot människor- 86 %

Svar på frågor med gradering 1+2 (stämmer i huvudsak inte/stämmer inte alls)

- Hunden har separationsångest- nekande 83 %
- Hunden är skällig- nekande 85 %

22. Min borzoi motsvarar mina förväntningar

Det är ett gott betyg att 88 % av borzoi-ägarna är nöjda med sin hund. De flesta äger fler än en hund och har erfarenhet av olika individer inom rasen. De torde därav i de flesta fall ha erfarenhet av vad man kan förvänta sig av en borzoi avseende beteende och uppförande.

Från enkäten avseende livslängden på rasen framkom det att 5 % av hundarna hade avlivats pga. aggressivitet. Dessa hundar är då avlidna så de omfattas inte av enkäten avseende mentalitet men bör tas med i beaktning.

7.2. Mentalitet och bruksegenskaper i förhållande till rasstandarden

Enligt rasstandarden så är rasens uppförande/karaktär ” *Till vardags har en borzoi ett lugnt och balanserat temperament. Synen är väl utvecklad och en borzoi ser bra på långt håll. Vid åsynen av ett bytesdjur blir hunden omedelbart upphetsad. Den reagerar då snabbt och impulsivt.*”

Man kan konstatera att rasstandarden stämmer väl överens med de flesta borzoier vi har i Sverige idag. De är lugna och stillsamma i hemmet. De brukar fungera bra ihop med hemmets katter som dock utomhus snabbt kan förvandlas till intressanta bytesdjur i kategori med hare, rådjur och annat vilt. Man får inte glömma att borzoi är en hetsjakthund, som kan handla blixtnsnabbt och instinktivt.

7.3. Mål

Vi fortsätter att avla fram trevliga familjehundar med bibehållen jaktlust. Förekommer mentala avvikelser måste dessa stävjas med hög prioritet.

Vi arbetar för en ras som ska fungera väl socialt i det moderna samhället – och de krav som ställs i detta. Det är viktigt att uppfödare är noga med att informera om rasen till blivande borzoiägare och då speciellt om vikten av socialisering från tidig ålder.

7.4. Strategier

Enligt insamlad statistik från 2015 så avlivades 5 % av borzoierna pga. brister mentalitet, detta kommer att övervakas och följas upp. I dagsläget finns det inga indikationer om ett problem, men det får inte ignoreras.

Det finns inga indikationer, vid revidering av detta dokument 2022, om att rasen lider av mentala brister som behövs omhändertas särskilt.

8. Exteriör

Svenska borzoier håller internationellt sett mycket hög kvalitet och uppskattas världen över av domare och uppfödare av rasen. Det exporteras många hundar till uppfödare utomlands.

Uppfödarna försöker att göra sitt bästa för att deras hundar ska leva upp till rasstandarden och har den som en självklar mall i sitt avelsarbete. Man är till mestadels medveten om de fel och brister ens hundar/linjer har och man arbetar för att minska/eliminera dessa, samtidigt som man arbetar med att bibehålla samma höga kvalitet.

8.1. Nulägesbeskrivning

Det finns många erfarna uppfödare i rasen som förvaltat rasen länge och som gett den svenska borzoien ett utmärkt renommé internationellt.

På senare år ser man en trend med nya uppfödare med kort erfarenhet inom rasen som inte har intresse att meritera sina hundar på utställning eller lure coursing. Dessa är oftast inte heller medlemmar i rasklubben. Bristfällig kunskap försvårar ett väl grundat val av de hundar de sätter i avel, något som inte är gynnsamt för rasen. Detta kan på sikt innebära en sänkning av kvaliteten och hälsostatus för borzoi. Vi ser även en risk att etablerade uppfödare som arbetar med förvaltning av rasen kommer att minska eller upphöra med sin uppfödning då det inte längre kommer att finnas tillräckligt många valpköpare.

8.1.1. Exteriörbedömning

Vid exteriörbedömning på rasspecialer så brukar de inbjudna domarna framhäva den generellt sett höga kvaliteten på rasen som vi har i Sverige. De flesta svenska borzoier är sunt byggda med goda fram- och bakställ utan överdriven rygglinje eller korta halsar. Även rörelser är generellt sett goda. Det är sällan man på utställning ser missväxta/osunda hundar med påverkade benställningar eller andra defekter. Exteriöra överdrifter

Rasen har inga exteriöra överdrifter och det finns inga sådana trender. De observandum rasen hade avseende trånga underkäkar är nu, sedan 2019, avskrivet och berodde aldrig i grunden på uppfödarens strävan efter överdrifter.

Borzoi-Ringen tog i samband med SRD pålagan fram en bilaga till RAS som heter ” BSI- borzoi canine teeth placement”. Den var avsedd att ensa synen hos domare, utställare och uppfödare vad som är ett korrekt bett för borzoi.

8.2. Mål

Långsiktigt bevara den höga exteriöra kvaliteten som rasen har i vårt land.

Behålla ”en borzoi” och motverka bildandet av utställnings- och lure coursingtyp, samt motverka och trendavel, så som på ”säljande färg”.

8.3. Strategier

Borzoi-Ringen kommer även fortsättningsvis arrangera utställningar med domare som själva föder upp rasen eller tidigare har gjort det.

Tävlan på utställnings- och coursing-banor är ett sätt att mäta sitt avelsresultat och jämföra det med andras. Både nationellt och internationellt.

De flesta uppfödare av rasen är duktiga på att själva korrigera brister i sin avel och arbeta utifrån det men klubben måste vara uppmärksam och ta tag i generella problem om de skulle uppstå. Vid sådana tillfällen måste klubben övervaka, tillhandahålla information och ta fram handlingsplaner.

Klubben måste övervaka trenden med uppfödare som kommer in i rasen utan att ha förvaltningsambitioner. Blir dessa för många så kommer det påverka rasen negativt och även konkurrera ut förvaltarna av rasen, Med förvaltare avses de uppfödare som föder upp valpar med fokus på hälsa, mentalitet, exteriör och som aktivt tar del av rasens historik nationellt och internationellt samt känner väl till rasens aktuella lägesbild. Som förvaltare deltar man även på exteriörbedömningar, bruksprov, nätverkar och samarbetar med andra uppfödare av rasen.

9. Summering

Borzoi-Ringens främsta uppgift är att övervaka rasens utveckling avseende hälsa, mentalitet och exteriör. I dag anses rasens exteriöra, hälso- och mentala status vara god och läget för svenska uppfödare är att ”behålla” denna status på rasen.

9.1. Plan för fortsatt arbete i klubben

Klubben kommer tillsammans med uppfödarna och borzoiägare fortsätta samla in aktuella data om rasen hälsobild och mentala läge för en kontinuerlig aktuell lägesbild.

Avelsrådet kommer även bedriva omvärldsbevakning med utvärdering av inkommen information avseende rasen.

Redovisning datainsamling och omvärldsbevakning sker i klubbens publikationer och vid behov på hemsidan. Detta sker i informationssyfte och utbildningssyfte.

9.2. Förankring

Borzoi-Ringens avelsråd utarbetade denna version till reviderat RAS- kompendium som godkändes av sittande styrelse, augusti 2021.

Nya versioner av RAS presenteras i samband med årsmöten.

10. Källhänvisningar

- SKK Avelsdata
- Agria Statistik
- Borzoi-Ringens Mentalitetsenkät

- Borzoi-Ringens enkät för livslängd hos borzoi
- Borzoi-Ringens kullenkäter
- Hälsoenkät 2021